

Pályaorientáció, mint értékteremtő alapozás a szakképzésben - Regionális szakmai konferencia a Száraznád Nevelési- Oktatási Központ szervezésében

Beszámoló a II. „Intézményi gyakorlatok és technikák” című szekció munkájáról

A szekcióban feldolgozott téma tartalmilag és módszertanilag szervesen kapcsolódik a délelőtt elhangzott nagy előadások közül *Dr. Szilágyi Klára Pályaorientáció jelene és jövője a szakképzés rendszerében*, valamint *Kőpatakiné Mészáros Mária A társadalmi integráció pályairányítási és pályaválasztási aspektusa* című referátumokhoz.

A szekció munkája Feketéné Németh Annamária Ezermester Alapítványi Speciális Szakiskola Pályaorientációs és szakmai felkészítő munkáját bemutató korreferátumával kezdődött.

A rövid bemutatást az iskola életét megörökítő fényképek színesítették, valamint a konkrét gyakorlati tapasztalatokról szóló, problémákat is felvető előadás a szekcióban résztvevőket is arra ösztönözte, hogy a saját – pályaorientáció területén szerzett - pedagógiai tapasztalataikról és nehézségeikről beszéljenek.

A korreferátumban bemutatott gyakorlati oktatás az ún. Termelő iskola modell keretei között valósul meg. A tanulásban akadályozott enyhe fokban sérült vagy középsúlyos értelmi fogyatékos hallgatók számára a pályaorientációs szempontokat követő szakmai előkészítést és szakmai alapozást a szakoktatók végzik. Tehát kifejezetten pályaorientációs tanórai vagy tanórán kívüli foglalkozás nincs az iskolában.

Így a résztvevői megnyilvánulások kezdetben a pályaorientáció, mint téma iskolában betöltött helyéről, szerepéről szóltak. Hallhattunk olyan jó megoldásokat, hogy a kezdetben csak a szabadidő tevékenységek közé bevont pálya és önismereti blokkokat hogyan integrálták be a tanárok a saját szaktárgyaikba, így hangsúlyozva a pályaorientáció fontosságát és megemelve a presztizsét.

A tartalmi kérdéseket megvitatva jó példákat hallhattunk a tanulókat aktívan bevonó dramatikus technikák alkalmazására, amely jó alkalmat ad a különböző szereplehetőségek kipróbálására (pl. fodrász és vendége, felszolgáló és vendége), fejlesztve ezzel a hallgatók empátiás készségét, az ügyfél igényeihez való rugalmas alkalmazkodás készségét, bővíti a konfliktus megoldó verbális eszköztárat, helyzet- lereagálási készségeket.

A további hozzászólások a vizuális és a többi érzékszervet(hallás, tapintás, ízlelés stb.) is igénylő technikák kreatív, sokrétű alkalmazására adtak bátorítást. A pályaismeret alapvető egységeként ismert szakmákhoz felhasznált eszközök, szerszámok, és anyagokat megismertetésére és elmélyítésére a legjobb, ha a saját élményeket is mobilizáló rajzolatot vetjük be, illetve a csoportos játékok adta előnyöket aknázzuk ki (pl. kitalálós vagy éppen csukott szemmel tárgyakat letapogató játékok).

A másik korreferátumot Kelemen Máriának köszönhetjük, aki a Dunakeszin működő Értelmi Fogyatékosok Rehabilitációs Intézménye igazgatójaként az iskolaköteles korból kikerülő középsúlyos értelmileg akadályozott fiatalok további szocializációs folyamatairól beszélt.

Az intézményük szakmailag jól felkészült fejlesztő munkatársi csoportot mondhat magáénak.

Ők minden lakónak egyéni fejlesztési tervet készítenek. A fejlesztés központjában az életre való felkészítés áll: az egészséges életmódra nevelés, írás-olvasás, mozgáskultúra, a számolási – mennyiségi – pénzbeosztási ismeretek és gyakorlati elsajátítása. Ezen elméleti és gyakorlati alapokon nyugszik az egyén jellemzőit figyelembe vevő szakképzettség megszerzése, és a szakma gyakorlásának kezdő lépéseiben való erős támasznyújtás.

A hallgatóság köréből jövő kérdések és az intézménnyel történő kapcsolat-felvételi szándékok rámutattak arra, hogy sok speciális szakiskola gondja az iskolaköteles korból kikerülő diákok további elhelyezése, orientációja.

A szekció munkáját a szóbeli témalezáráson túl egy gyors visszajelző körrel zártuk. Minden résztvevő egy öt megragadó gondolatot, egy megérintő érzelmet, élményt írhatott le egy kártyára. A kártyát a táblára ragasztottuk, így mindenki előtt felfedődött, hogy társai milyen érzésekkel, gondolatokkal távoznak az eszmecszeréről.

Én, mint a szekció vezetője örömmel összegeztem a nagycsoport előtt történő beszámolómban, hogy a szekció látogatói mindvégig nagyon aktívan vettek részt, értékes hozzászólásokkal gazdagították egymás tapasztalatait, illetve egymásnak adott pozitív megerősítéseikkel bátorították a nehézségekkel küzdőket. Ezzel egybehangzóan a táblára felragasztott visszajelző kártyák is arról tanúskodtak, hogy pozitív gondolatokkal, és élményekkel gazdagodva távoztak a téma iránt érdeklődő kollégák.

Budapest, 2005.04.27.

Harkányi Adrienne
Munka-pálya tanácsadó
szakpszichológus
NSZI külső szakértője